

مقایسه الگوهای خونریزی رحمی در خانم‌های یائسه تحت هورمون درمانی جایگزین ترکیبی مداوم و دوره‌ای

دکتر طیبه جاهد بزرگان* دکتر صدیقه حسن‌زاده**

Evaluation of bleeding patterns in postmenopausal women under continuous or sequential hormone therapy

T Jahedbozorgan S Hasanzadeh

دریافت: ۸۵/۶/۸ پذیرش: ۸۶/۵/۲۹

*Abstract

Background: The improved uterine bleeding profile in postmenopausal women receiving hormone therapy likely enhance compliance with hormone replacement therapy.

Objective: To compare the bleeding patterns in post menopausal women receiving continuous or sequential hormone therapy.

Methods: This quasi-experimental clinical trail was performed on 44 healthy postmenopausal women < 65 years old with intact uterus who were presented for gynecologic examination at Bouali hospital in Tehran (Iran) during 2001-2002. The patients were divided into two groups marked as group I including postmenopausal women on oral replacement with estrogen conjugate 0.625 mg and medroxyprogesterone 2.5 mg daily, in a continuous combined fashion, and group II composed of post menopausal women on oral replacement with estrogen conjugate 0.625 mg daily and medroxyprogesterone 5 mg during the last 14 days of each month. The patients were followed up for one year. The data on bleeding patterns and their relationship with duration of menopause and body mass index were analyzed statistically using χ^2 and Fisher exact tests.

Findings: The mean menopause age was 53 ± 4.7 and 45.2 ± 2.2 years in group I and II, respectively. There was a significant difference between two groups, statistically ($p < 0.001$). The mean menopause duration was 3.8 ± 2.8 years in group I and 1.1 ± 0.8 in group II with a statistically significant difference between two groups ($p = 0.01$). The difference in body mass index between two groups was insignificant, statistically. All women in group I (22/100%) were found to have amenorrhea after one year. Among the patients in group II, one (14.3 %) suffered spotting, 5 (71.4%) with regular bleeding and 1 (14.3%) with amenorrhea following the same time period. The difference in bleeding patterns between two groups was shown to be statistically significant ($p = 0.000$).

Conclusion: While unexpected vaginal bleeding in women using continuous combined HRT decreased after 1 year, the degree of bleeding among those using cyclic HRT remained unchanged.

Keywords: Hormone Replacement Therapy, Uterine Hemorrhage, Menopause, Women

*چکیده

زمینه: خونریزی رحمی در مصرف کنندگان هورمون درمانی جایگزین (HRT) از علل عمده قطع درمان است و کاهش این عارضه موجب پذیرش بیشتر مصرف هورمون خواهد شد.

هدف: مطالعه به منظور مقایسه الگوهای خونریزی رحمی در هورمون درمانی به روش ترکیبی مداوم و روش دوره‌ای انجام شد.

مواد و روش‌ها: این کارآزمایی بالینی نیمه تجربی بر روی ۴۴ خانم یائسه بدون بیماری زمینه‌ای کم‌تر از ۶۵ سال مراجعه کننده به درمانگاه زنان بیمارستان بوعلی تهران در سال ۸۱-۱۳۸۰ انجام شد. بیماران بر اساس تمایل خود در دو گروه HRT قرار گرفتند و یک سال پی‌گیری شدند. یک گروه به روش ترکیبی مداوم روزانه ۰/۶۲۵ میلی‌گرم استروژن کونژوگه و ۲/۵ میلی‌گرم مدروکسی پروژسترون استات خوراکی دریافت کردند. گروه دوم به روش ترکیبی دوره‌ای روزانه ۰/۶۲۵ میلی‌گرم استروژن کونژوگه و در ۱۴ روز آخر ماه ۵ میلی‌گرم مدروکسی پروژسترون استات خوراکی دریافت کردند. ارتباط خونریزی با مدت یائسگی و میانگین نمایه توده بدنی بررسی و داده‌ها با آزمون‌های آماری مجذور کای و دقیق فیشر تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین سن یائسگی در گروه مداوم 53 ± 4.7 و در گروه دوره‌ای 45.2 ± 2.2 سال و اختلاف دو گروه از نظر آماری معنی‌دار بود ($p < 0.001$). میانگین طول مدت یائسگی در گروه مداوم 3.8 ± 2.8 و در گروه دوره‌ای 1.1 ± 0.8 سال و اختلاف دو گروه از نظر آماری معنی‌دار بود ($p < 0.01$). میانگین نمایه توده بدنی در دو گروه از نظر آماری اختلاف معنی‌دار نداشت. در پایان یک سال از ۲۲ نفر باقی‌مانده، در گروه HRT مداوم هیچ یک خونریزی و لکه بینی نداشتند و از ۷ نفر باقی‌مانده در گروه HRT دوره‌ای ۱ نفر لکه‌بینی، ۵ نفر خونریزی و ۱ نفر آمنوره داشتند. اختلاف میزان بروز خونریزی بین دو گروه از نظر آماری معنی‌دار بود ($p = 0.000$).

نتیجه‌گیری: خونریزی‌های رحمی ناخواسته بعد از حداقل یک سال مصرف هورمون درمانی ترکیبی مداوم کاهش پیدا می‌کند، ولی با درمان به روش ترکیبی کاهش چندانی ندارد.

کلیدواژه‌ها: هورمون درمانی جایگزین، خونریزی رحمی، یائسگی، زنان

* استادیار زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
** دستیار زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
آدرس مکاتبه: تهران، میدان شوش، خیابان فداییان اسلام، بیمارستان مهدیه